

не са били в изгода на ромите, тъй като те винаги са били квалифицирани като най-низш страт на обществото, лишен от основания да претендира за равноправност във взаимоотношенията му с другите страти в обществото, независимо дали те имат етнически или неетнически характер и определеност.

При така създадената ситуация циганите се чувстват изолирани, нежелани и отблъсквани, поради което търсят отдушник за своята нерадост в своето херметизиране, в определени циганоцентристки идеи и стремежи, които при определени обществено-исторически обстоятелства могат да станат повод и причина за едни или други антицигански настроения, страсти и дори претенции.

Тоест, социално-историческото елиминиране на циганите от системата на равнопоставеност във взаимоотношенията между различните етноси формира и поддържа у тях определен **ингрупов фаворитизъм**. А, както е известно, ингруповият фаворитизъм се заключава "в тенденцията за благоприятстване в поведението, възприемането и оценъчните съждения на членовете на собствената група в противовес, а понякога и в пряк ущърб на членовете на някоя друга група."³⁶ При циганите ингруповият фаворитизъм присъства масово, явно и дори манифестиращо. Той може да се види и по опашките на магазините в нашето недалечно минало, и в задружността в "спасяването" на "наш човек", хванат в някакво нарушение на обществения ред или на законите на страната, и при нескриваната предпочитаемост при обслужване на "своите" (например, при наемане на такси, при предлагане на стоки за продан и други такива).

Неразбрани, неприети и дори отблъснати, естествено е много от циганите да държат на "циганското", на изконната си среда и общност, да защитават всичко (в това число и негативно) в нея и дори да я превъзнасят като единствено справедлива и хуманна. Наличието на този факт в обществената действителност изисква да се обръща все по-голямо внимание и на **механизмите на каузалната атрибуция** при общу-

³⁶ В. С. Агеев. Междугруповое взаимодействие/социально-психологические проблемы. М., 1990, с. 214.